

Op Stapel 2015-02

20 februari 2015

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:
GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Onderwijsorganisatie en -personeel
Guido Liessens
guido.liessens@g-o.be

Een exemplaar van de teksten van de (voor)ontwerpen kunt u aanvragen bij:

Jan Brewée
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting. U mag ook gewoon zeggen dat het goed was.

In deze aflevering vindt u:

- **Onderwijsdecreet XXV**

Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXV

We vatten de belangrijkste bepalingen voor elk onderwijsniveau kort samen

Basisonderwijs

- **GON-ASS:** Sedert 2006 stelt de overheid, in het kader van het GON gericht op de begeleiding van leerlingen met autismespectrumstoornissen over de netten heen 861 bijkomende lestijden (onderwijzend personeel) en 795 bijkomende uren (paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel) ter beschikking. Die moeten dienen om de begeleidende scholen uit het buitengewoon onderwijs in staat te stellen adequaat te blijven inspelen op zorgvragen van jongeren met een autismespectrumstoornis in het gewoon onderwijs na twee jaar (de maximumduur) begeleiding. Die bijkomende lestijden en uren blijven ook beschikbaar in 2015-2016, in afwachting van een globale hertekening van het geïntegreerd onderwijs.
- **OVERDRACHT LEERLINGGEGEVENS:** De decretale regels over het doorgeven van leerlinggegevens als een leerling van school veranderen (de gegevens worden naar de nieuwe school overgedragen, tenzij de ouders er zich – na ze te hebben ingezien! – tegen verzetten; verzet is niet mogelijk als de regelgeving overdracht verplicht stelt) moeten in het schoolreglement worden opgenomen. Voor het secundair onderwijs stond dat al met zoveel woorden in de regelgeving; voor het basisonderwijs wordt het nu expliciet ingeschreven. De maatregelen gaan in op 1 september 2015.
- **VOLLEDIG AANBOD:** Er wordt gepreciseerd dat een afdeling kleuteronderwijs in het gewoon basisonderwijs vanaf haar derde bestaansjaar het kleuteronderwijs volledig moet organiseren. Voor een afdeling lager onderwijs geldt dat vanaf haar zesde bestaansjaar. De zeldzame kleuterscholen die op dit moment nog niet het volledige aanbod realiseren, moeten dat wél doen vanaf het schooljaar 2016-2017 (maar zo zijn er geen in het GO!).
- **VESTIGINGSPLAATSEN – BEWOONBAARHEID:** Onderwijsdecreet XXV vereenvoudigt de regels voor de erkenning van een nieuwe vestigingsplaats (controle op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne bij het in gebruik nemen). Het volstaat voortaan de ingebruikname aan *de bevoegde dienst* bij AgODi te melden uiterlijk op de dag van de ingebruikname. In de melding wordt aangegeven dat de vestigingsplaats voldoet aan de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid. Als het om een vestigingsplaats gaat in een andere instelling en het schoolbestuur heeft er weet van dat in het laatste doorlichtingsverslag tekorten werden vastgesteld of opmerkingen gemaakt met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, dan worden die in de melding ook opgenomen, samen met het advies van de Inspectie: gunstig, beperkt gunstig of ongunstig. De melding gebeurt digitaal; AgODi werkt een standaardformulier uit. De regeling geldt ook bij het in gebruik nemen van tijdelijke vestigingsplaatsen.

Voor alle duidelijkheid: de nieuwe regels veranderen niets aan de regels voor programmatie en herstructurering. De aanvraag voor de programmatie van de nieuwe vestigingsplaats moet nog altijd gebeuren uiterlijk op 1 mei – voor ingebruikname op 1 september.

De maatregelen gaan in op 1 september 2015.

- **VERSLAGGEVING BUO:** *De contouren van de nieuwe manier van verslaggeving door CLB's voor toegang tot het buitengewoon en het geïntegreerd onderwijs werden door het M-decreet ingeschreven in het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs. De Vlaamse Regering kreeg machtiging om verder de inhoud vast te leggen van het gemotiveerd verslag, het integratieplan, het verslag buitengewoon onderwijs met het attest en het protocol ter verantwoording.*

In het kader van de vermindering van de regeldruk heeft de regering alleen nog de inhoud vastgelegd van het gemotiveerd verslag voor toegang tot het GON en van het attest buitengewoon onderwijs (Op Stapel 2014-15 van 9 december 2014). Het integratieplan GON als administratief document wordt afgeschaft: als de leerling van onderwijsniveau of type verandert of als de aard van de integratie wijzigt, of de aard en de ernst van de handicap, volstaat een gemotiveerd verslag. Voor de inhoud van het verantwoordingsprotocol komen er geen bijkomende regels meer bij besluit. De overheid zal evenmin sjablonen en formats voor het gemotiveerd verslag en voor het verslag (attest en verantwoordingsprotocol) aanreiken. De sector zal die zelf, netoverschrijdend, uitwerken en implementeren.

De machtiging(en) aan de regering moest(en) dan ook worden aangepast, wat nu dan ook in onderwijsdecreet XXV gebeurt.

De wijzigingen hebben al uitwerking sinds 1 januari 2015 voor de inschrijvingen die betrekking hebben op het schooljaar 2015-2016.

- **DISPROPORTIONALITEIT AANPASSINGEN - LEERLINGEN MET VERSLAG VOOR TOEGANG TOT HET BuO:** *Leerlingen met een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs die zich aanbieden in een school voor gewoon onderwijs, moeten worden ingeschreven onder de ontbindende voorwaarde dat wordt vastgesteld dat de aanpassingen om tegemoet te komen aan de noden van de betrokken leerling, disproportioneel zijn.*

Er wordt nu gepreciseerd dat de ouders bij de vraag om inschrijving in een school voor gewoon onderwijs het verslag ook moeten voorleggen (letterlijk: *'Het verslag maakt deel uit van de informatie die ouders bij een vraag om inschrijving aan de school overmaken.'*). Anderzijds is de school verplicht met de ouders, de klassenraad en het CLB een overleg te organiseren over de aanpassingen die nodig zijn om de leerling mee te kunnen nemen in het gemeenschappelijke curriculum of om hem studievoortgang te laten maken via een individueel aangepast curriculum.

De wijzigingen hebben al uitwerking sinds 1 januari 2015 voor de inschrijvingen die betrekking hebben op het schooljaar 2015-2016.

SECUNDAIR ONDERWIJS

- **GON-ASS:** Sedert 2006 stelt de overheid, in het kader van het GON gericht op de begeleiding van leerlingen met autismespectrumstoornissen over de netten heen 748 extra lesuren (onderwijzend personeel) en 132 extra uren (paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel) ter beschikking. Die moeten dienen om de begeleidende scholen uit het buitengewoon onderwijs in staat te stellen adequaat te blijven inspelen op zorgvragen van jongeren met een autismespectrumstoornis in het gewoon onderwijs, na twee jaar (de maximumduur) begeleiding. Die extra lesuren en uren blijven ook beschikbaar in 2015-2016, in afwachting van een globale hertekening van het geïntegreerd onderwijs.

- **VESTIGINGSPLAATSEN – BEWOONBAARHEID:** Onderwijsdecreet XXV vereenvoudigt de regels voor de erkenning van een nieuwe vestigingsplaats (controle op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne bij het in gebruik nemen). Het volstaat voortaan de ingebruikname aan *de bevoegde dienst* bij AgODi te melden uiterlijk op de dag van de ingebruikname. In de melding wordt aangegeven dat de vestigingsplaats voldoet aan de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid. Als het om een vestigingsplaats gaat in een andere instelling en het schoolbestuur heeft er weet van dat in het laatste doorlichtingsverslag tekorten werden vastgesteld of opmerkingen gemaakt met betrekking tot de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne, dan worden die in de melding ook opgenomen, samen met het advies van de Inspectie: gunstig, beperkt gunstig of ongunstig. De melding gebeurt digitaal; AgODi werkt een standaardformulier uit. De regeling geldt ook bij het in gebruik nemen van tijdelijke vestigingsplaatsen.

In het secundair onderwijs kan op elk moment van het jaar een nieuwe vestigingsplaats in gebruik worden genomen of van vestigingsplaats worden veranderd. De uiterste indieningsdatum (31 maart) wordt geschrapt. Een uitzondering vormen nieuwe vestigingsplaatsen die tot stand komen in het kader van de oprichting van een volledig nieuwe school (of een nieuw centrum) of door middel van een herstructurering (fusie gevolgd door afsplitsing). Die maken deel uit van het bredere dossier, dat uiterlijk op 1 mei moet worden ingediend.

De maatregelen gaan in op 1 september 2015.

- **ZEEVISSERIJ:** Het *Maritiem Instituut Mercator* in Oostende is – wegens zijn unieke karakter – niet onderworpen aan de rationalisatienorm voor zijn zeevisserijonderwijs. Vanaf volgend schooljaar is het ook niet onderworpen aan de rationalisatienorm voor zijn inhoudelijk naar zeevisserijonderwijs gerichte structuuronderdelen ‘Wetenschappen’ (tweede graad ASO) en ‘Wetenschappen-Wiskunde’ (derde graad ASO).
- **LEEFTIJDGRENS:** Een schoolbestuur kan voor een aantal erg gespecialiseerde opleidingen in één of meer van zijn scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs in een afwijking voorzien op de maximumleeftijd (25 jaar). Het gaat om structuuronderdelen (de Vlaamse Regering moet ze nog concreet vastleggen) waarvoor een aangepaste infrastructuur nodig is én waarvoor buiten het secundair onderwijs geen opleidingsaanbod is. De afwijking geldt dan wel voor alle leerlingen in het betrokken structuuronderdeel. De maatregelen gaan in op 1 september 2015.
- **BUITENGEWOON ONDERWIJS – OV4:** De regeling dat een leerling in het gewoon voltijds secundair onderwijs een gedeelte van zijn vorming kan volgen in een andere school dan waar hij is ingeschreven, wordt uitgebreid voor leerlingen in OV4 van het buitengewoon onderwijs. Ook zij kunnen een gedeelte van hun vorming volgen in een andere school voor voltijds secundair onderwijs. De maatregel gaat in op 1 september 2015.
- **LEREN EN WERKEN:** De vzw *Foyer* in het werkingsgebied van het regionaal overlegplatform Brussel) stopt haar POT-werking (persoonlijke ontwikkelingstrajecten). *Groep Intro* neemt de werking over op 1 september 2015 (met inbegrip van het contingent deelnemersuren, de locatie en het personeel). De maatregel gaat in op 1 september 2015.
- **LEERLING-STAGIAIRS – AANSPRAKELIJKHEID:** De beperking op de persoonlijke aansprakelijkheid van leerling-stagiairs (de leerling-stagiair kan enkel aansprakelijk worden gesteld voor de schade die voortvloeit uit zijn bedrog of zijn zware schuld, of voor lichte schuld die in hoofde van de stagiair eerder een gewoonte is dan toeval. In alle andere gevallen is het de stagegever die aansprakelijk is voor schade) wordt nu decretaal verankerd. Daardoor bindt ze ook derden (als

ze enkel in de stage-overeenkomst werd opgenomen, bond ze enkel de contractanten). Overigens wordt in de regelgeving ook ingeschreven dat de leerlingenstage moet worden vastgelegd in een stage-overeenkomst tussen de school, de stagegever en de 'betrokken personen' (de ouders of de meerderjarige leerling). De school is verantwoordelijk voor de keuze van de stagegever, de vaststelling van de stageactiviteiten en de begeleiding en beoordeling van de stagiair. Stages zijn onbezoldigd. De maatregelen gaan in op 1 september 2015.

- **VERSLAGGEVING BUO:** *De contouren van de nieuwe manier van verslaggeving door CLB's voor toegang tot het buitengewoon en het geïntegreerd onderwijs werden door het M-decreet ingeschreven in het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs. De Vlaamse Regering kreeg machtiging om verder de inhoud vast te leggen van het gemotiveerd verslag, het integratieplan, het verslag buitengewoon onderwijs met het attest en het protocol ter verantwoording.*

In het kader van de vermindering van de regeldruk heeft de regering alleen nog de inhoud vastgelegd van het gemotiveerd verslag voor toegang tot het GON en van het attest buitengewoon onderwijs (Op Stapel 2014-15 van 9 december 2014). Het integratieplan GON als administratief document wordt afgeschaft: als de leerling van onderwijsniveau verandert, of als de aard van de integratie of de aard en de ernst van de handicap wijzigt, volstaat een gemotiveerd verslag. Voor de inhoud van het verantwoordingsprotocol komen er geen bijkomende regels meer bij besluit. De overheid zal evenmin sjablonen en formats voor het gemotiveerd verslag en voor het verslag (attest en verantwoordingsprotocol) aanreiken. De sector zal die zelf, netoverschrijdend, uitwerken en implementeren. De machtiging(en) aan de regering moest(en) dan ook worden aangepast, wat nu dan ook in onderwijsdecreet XXV gebeurt.

De wijzigingen hebben uitwerking vanaf de datum waarop het M-decreet in werking is getreden: 1 januari 2015.

- **DISPROPORTIONALITEIT AANPASSINGEN - LEERLINGEN MET VERSLAG VOOR TOEGANG TOT HET BUO:** *Leerlingen met een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs die zich aanbieden in een school voor gewoon onderwijs, moeten worden ingeschreven onder de ontbindende voorwaarde dat wordt vastgesteld dat de aanpassingen om tegemoet te komen aan de noden van de betrokken leerling, disproportioneel zijn.*

Er wordt nu gepreciseerd dat de ouders bij de vraag om inschrijving in een school voor gewoon onderwijs het verslag ook moeten voorleggen (letterlijk: 'Het verslag maakt deel uit van de informatie die ouders bij een vraag om inschrijving aan de school overmaken.'). Anderzijds is de school verplicht met de ouders, de klassenraad en het CLB een overleg te organiseren over de aanpassingen die nodig zijn om de leerling mee te kunnen nemen in het gemeenschappelijke curriculum of om hem studievoortgang te laten maken via een individueel aangepast curriculum.

De wijzigingen hebben al uitwerking sinds 1 januari 2015 voor de inschrijvingen die betrekking hebben op het schooljaar 2015-2016.

- **HBO₅-VERPLEEGKUNDE – OVERGEDRAGEN UREN:** Het is een algemeen principe dat in betrekkingen ingericht met middelen die werden overgedragen vanuit een andere instelling, niet kan worden benoemd, geaffecteerd of gemuteerd. Dat geldt ook voor betrekkingen (urenleraar in het HBO₅-verpleegkunde) die worden ingericht met overgedragen middelen uit de hogeschool in het samenwerkingsverband.

DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

- **OVERDRACHT UREN:** De regels bij het overdragen van uren-leraar naar een volgend schooljaar worden versoepeld. Tot nog toe mocht overdracht geen aanleiding geven tot nieuwe of bijkomende boventaligheid. Voortaan kan overdracht in voorkomend geval tóch, als die boventaligheid voor het hele verdere schooljaar kan worden opgevangen via reffectatie of wedertewerkstelling in een vacante of niet-vacante organieke betrekking in een instelling van de scholengroep. De maatregelen gaan in op 1 september 2015.
- **TIJDELIJKE PROJECTEN:** De tijdelijke projecten *aangepaste beeldende vorming, ortho-agogische muzikale vorming en inclusief muziekonderricht* worden toch nog met een jaar verlengd, tot 31 augustus 2016. Vanaf het schooljaar 2016-2017 zullen de betrokken leerlingen, op basis van hun individueel aangepast curriculum in de organieke leertrajecten moeten worden ingeschaald.

VOLWASSENENONDERWIJS

- **BABOESJKA:** Een CVO dat onderwijsbevoegdheid heeft voor een opleiding waar een of meer opleidingen integraal deel van uitmaken, bekomt ook onderwijsbevoegdheid voor de onderliggende opleiding(en) (voor zover het centrum die nog niet had). Het CVO kan bovendien een certificaat uitreiken voor de onderliggende opleiding aan een cursist die in de bovenliggende opleiding is ingeschreven, als die de competenties van de onderliggende opleiding aantoonbaar in voldoende mate heeft bereikt en bijvoorbeeld vroegtijdig zou afhaken voor de opleiding waarvoor hij is ingeschreven. Tot nog toe mocht het centrum in dergelijk geval aan de cursist enkel de deelcertificaten van de onderliggende modules uitreiken.

OVERDRACHT LERAARSUREN (OF PUNTEN)*: Tot nog toe moest de overdracht van leraarsuren of punten naar het volgende schooljaar of naar een ander centrum uiterlijk op 30 april van het lopende schooljaar bij de overheid worden gemeld. Vanaf volgend schooljaar kan dat tot 31 mei.

** De tekst van het voorontwerp heeft het enkel over leraarsuren. Maar het was wel degelijk de bedoeling – zo staat het ook in de memorie van toelichting – dat de verschuiving van de uiterste datum waarop overdracht kan worden gemeld, ook betrekking heeft op de overdracht van punten. De anomalie werd aan de overheid gemeld.*

MAXIMUMBEDRAG INSCHRIJVINGSGELDEN: In Op Stapel 2014-13 van 16 oktober 2014 en Op Stapel 2014-14 van 27 oktober 2014 hebben we u al laten weten dat het maximumbedrag dat een cursist per jaar per opleiding moet betalen, vanaf volgend schooljaar op 600 € wordt gebracht, ongeacht of het om een opleiding in het secundair volwassenenonderwijs, het HBO₅ of de SLO gaat. De overheid zou nog onderzoeken of het bedrag niet op 300 € per semester kon worden gebracht. De overheid is daar, voor de modulaire opleidingen, op ingegaan. Let wel: het eerste semester loopt van 1 september tot 31 december, het tweede van 1 januari tot 31 augustus. Voor de nog resterende lineaire opleidingen in het HBO₅ blijft het maximumbedrag behouden op 600 € per opleiding per schooljaar.

EXPERTISEONTWIKKELING: De regelgeving betreffende de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs wordt vereenvoudigd. Zo wordt er niet langer bepaald dat een percentage van de middelen van VOCVO en van de 522 000 € die de begeleidingsdiensten jaarlijks krijgen voor de begeleiding van de centra voor volwassenenonderwijs, moet worden besteed aan de uitvoering van gezamenlijke opdrachten (in het verleden was dat steeds 20%). Van die gezamenlijk te realiseren opdrachten blijven trouwens alleen *de ontwikkeling en actualisering van opleidingsprofielen, de coördinatie en ondersteuning van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor de erkenning van al verworven competenties en (in uitvoering*

van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden) de ondersteuning van de onderwijscoördinatoren bij de uitbouw van een behoeftedekkend en aangepast aanbod voor onderwijs aan gedetineerden en de coördinatie van het onderwijsaanbod in de gevangenis decretaal verankerd (de overheid engageert er zich wél toe er op toe te zien dat de samenwerkingsovereenkomst die moet worden afgesloten, voldoende aandacht besteedt aan samenwerking op het vlak van *e-learning, geletterdheid en (sic) onderwijs voor gedetineerden*).

De decretale stuurgroep verdwijnt. Zijn taken komen in handen van VOVCO en de pedagogische begeleidingsdiensten.

- **SECUNDAIR VOLWASSENENONDERWIJS – PROGRAMMATIES:** De Vlor zal de Vlaamse Regering adviseren over de ingediende programmatiedossiers (en neemt in deze dus de rol van de ter ziele gegane consortia over).
- **HBO₅ – AFSTUDEERRICHTINGEN:** In de opleidingsprofielen (die door de samenwerkingsverbanden gezamenlijk worden ontwikkeld) kunnen afstudeerrichtingen worden uitgesplitst, op basis van de erkende beroepskwalificaties die in de betrokken onderwijskwalificatie werden opgenomen. Het gaat om een differentiatie binnen de opleiding voor ten minste een zesde en ten hoogste de helft van de totale studieomvang van de opleiding.
- **HBO₅ – INDELING MODULES:** In de opleidingsprofielen (die door de samenwerkingsverbanden gezamenlijk worden ontwikkeld) kan elk samenwerkingsverband de modules vrij onderverdelen in (één of meer) opleidingsonderdelen. Een opleidingsonderdeel wordt gedefinieerd als 'een afgebakend geheel van onderwijs, leer- en evaluatieactiviteiten dat gericht is op het verwerven van welomschreven competenties inzake kennis, vaardigheden en attitudes.' De studieomvang van een opleidingsonderdeel bedraagt ten minste drie studiepunten. In voorkomend geval kunnen cursisten zich dan ook voor (afzonderlijke) opleidingsonderdelen inschrijven. Een opleidingsonderdeel wordt gecertificeerd met een creditbewijs (uit de aard der zaak zullen die dus niet altijd 'uitwisselbaar' zijn, als een cursist er zich mee aandient in een ander samenwerkingsverband om er zijn opleiding voort te zetten). De certificering van een module in het HBO₅ gebeurt voortaan met een 'modulebewijs' – term die er dus de term 'deelcertificaat' vervangt (in het secundair volwassenenonderwijs en de SLO worden modules nog altijd gecertificeerd met deelcertificaten). Modulebewijzen zijn wel steeds 'uitwisselbaar': een cursist in het bezit van een modulebewijs, krijgt automatisch vrijstelling voor de betrokken module.
- **HBO₅ – OMVORMING OPLEIDINGEN:** Als een opleiding verwant is met verschillende onderwijskwalificaties van niveau 5 en er zijn verschillende onderwijsinstellingen binnen het samenwerkingsverband die voor de opleiding onderwijsbevoegdheid hebben, dan wordt in de mogelijkheid voorzien de opleiding om te vormen naar verschillende nieuwe opleidingen, die dan op onderscheiden locaties worden aangeboden.
- **HBO₅ – OVERGEDRAGEN UREN:** Het is een algemeen principe dat in betrekkingen ingericht met middelen die werden overgedragen vanuit een andere instelling, niet kan worden benoemd, geaffecteerd of gemuteerd. Dat geldt ook voor betrekkingen (leraarsuren in het HBO₅-volwassenenonderwijs) die worden ingericht met overgedragen middelen uit de hogeschool in het samenwerkingsverband.

Alle maatregelen voor het volwassenenonderwijs gaan in op 1 september 2015.

CLB

- **BIJZONDERE CONSULTEN:** De bijzondere consulten (medische onderzoeken, individueel of collectief, voor leerlingen uit het buitengewoon onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs en eventueel andere kwetsbare groepen die de Vlaamse Regering kon aanwijzen) worden met ingang van 1 september 2015 uit het verzekerd aanbod van de CLB's geschrapt.
- **VERSLAGGEVING BUO:** *De contouren van de nieuwe manier van verslaggeving door CLB's voor toegang tot het buitengewoon en het geïntegreerd onderwijs werden door het M-decreet ingeschreven in het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs. De Vlaamse Regering kreeg machtiging om verder de inhoud vast te leggen van het gemotiveerd verslag, het integratieplan, het verslag buitengewoon onderwijs met het attest en het protocol ter verantwoording.*

In het kader van de vermindering van de regeldruk heeft de regering alleen nog de inhoud vastgelegd van het gemotiveerd verslag voor toegang tot het GON en van het attest buitengewoon onderwijs (Op Stapel 2014-15 van 9 december 2014). Het integratieplan GON als administratief document wordt afgeschaft: als de leerling van onderwijsniveau of type verandert of als de aard van de integratie wijzigt, of de aard en de ernst van de handicap, volstaat een gemotiveerd verslag. Voor de inhoud van het verantwoordingsprotocol komen er geen bijkomende regels meer bij besluit. De overheid zal evenmin sjablonen en formats voor het gemotiveerd verslag en voor het verslag (attest en verantwoordingsprotocol) aanreiken. De sector zal die zelf, netoverschrijdend, uitwerken en implementeren.

De machtiging(en) aan de regering moest(en) dan ook worden aangepast, wat nu dan ook in onderwijsdecreet XXV gebeurt.

De wijzigingen hebben uitwerking vanaf de datum waarop het M-decreet in werking is getreden: 1 januari 2015.

- **OVERDRACHT VAN OMKADERINGSGEWICHTEN** (naar een ander CLB, de permanente ondersteuningscel, regionale ondersteuningscellen of netoverstijgende initiatieven) mag er niet toe leiden dat personeelsleden ter beschikking gesteld moeten worden wegens ontstentenis van betrekking (tenzij die boventalligheid voor de rest van het schooljaar kan worden opgevangen in een CLB van hetzelfde bestuur (sic)). Die regel is niet nieuw. Tot vorig schooljaar voorzag het BVR van 29 april 1992 (het reffectatiebesluit) in een specifieke regeling voor de CLB's voor de maatregelen die moeten worden genomen bij dreigende boventalligheid. Een van die maatregelen hield in dat er geen omkaderingsgewichten mochten worden overgedragen als de omkadering daalde. De maatregelen die moeten worden genomen bij dreigende boventalligheid werden vanaf 1 september 2014 voor de CLB's gealigneerd op die in de scholen (*Op Stapel 2014-11 van 27 juni 2014*). Net als voor de 'andere' onderwijsniveaus wordt nu decretaal verankerd dat overdracht geen boventalligheid mag creëren (of in stand houden).

De maatregelen hebben uitwerking vanaf 1 september 2014.

PEDAGOGISCHE BEGELEIDINGSDIENST

- **OPDRACHT:** De subsidiëring van de vzw Voorrangbeleid Brussel (VVB) wordt op 1 september 2015 stopgezet. De middelen worden herverdeeld over de pedagogische begeleidingsdiensten (609 000 € per jaar, tussen de begeleidingsdiensten te verdelen naar rato van het aantal organieke betrekkingen in de instellingen die zij in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

begeleiden) en het Onderwijscentrum Brussel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (OCB) (eveneens 609 000 € per jaar). De middelen worden vanaf 2016 geïndexeerd. De opdrachten die met die middelen moeten worden gerealiseerd, worden herijkt:

- voor de begeleidingsdiensten gaat het om de volgende opdrachten:
 - 1° de competentieontwikkeling ondersteunen voor de implementatie van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in een hoofdstedelijke context ten aanzien van de scholen van het basisonderwijs en secundair onderwijs die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap en gelegen zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
 - 2° voorzien in een transfer van de inzichten opgedaan onder 1° naar het Vlaamse onderwijs en de ontsluiting van de kennis op het gebied van taalvaardigheidsonderwijs met prioriteit naar de scholen van de Vlaamse rand realiseren.

De pedagogische begeleidingsdiensten moeten voor die opdrachten nauw samenwerken met het OCB. De samenwerking moet in een protocol worden geregeld. De begeleidingsdiensten en het OCB rapporteren in hun (reguliere) werkings-/jaarverslag over de wijze waarop de opdrachten worden ingevuld en welke goede praktijkvoorbeelden en multiplicatoreffecten werden gerealiseerd;

- voor het OCB gaat het om de volgende opdrachten:
 - 1° het taalvaardigheidsonderwijs van het Nederlands en het talenbeleid verbreden en verdiepen;
 - 2° de toepassing van het Brede Schoolconcept ondersteunen.

De functies die met die middelen moeten worden gecreëerd, moeten op 1 september 2015 ingevuld zijn. De toelichting bij de bepaling zegt uitdrukkelijk dat het personeel van de vzw VBB (14,5 VTE aan begeleiders) mee moet kunnen kandideren.

VOLWASSENENONDERWIJS – EXPERTISEONTWIKKELING: De regelgeving betreffende de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs wordt vereenvoudigd. Zo wordt er niet langer bepaald dat een percentage van de middelen van VOCVO en van de 522 000 € die de begeleidingsdiensten jaarlijks krijgen voor de begeleiding van de centra voor volwassenenonderwijs, moet worden besteed aan de uitvoering van gezamenlijke opdrachten (in het verleden was dat steeds 20%). Van die gezamenlijk te realiseren opdrachten blijven trouwens alleen *de ontwikkeling en actualisering van opleidingsprofielen, de coördinatie en ondersteuning van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor de erkenning van al verworven competenties en (in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden) de ondersteuning van de onderwijscoördinatoren bij de uitbouw van een behoeftegedekt en aangepast aanbod voor onderwijs aan gedetineerden en de coördinatie van het onderwijsaanbod in de gevangenis* decretaal verankerd (de overheid engageert er zich wél toe er op toe te zien dat de samenwerkingsovereenkomst die moet worden afgesloten, voldoende aandacht besteedt aan samenwerking op het vlak van *e-learning, geletterdheid en (sic) onderwijs voor gedetineerden*).

De decretale stuurgroep verdwijnt. Zijn taken komen in handen van VOVCO en de pedagogische begeleidingsdiensten.

- **AANSPRAKELIJKHEID:** In het decreet rechtspositie (artikel 12bis) is voor de werkgever de verplichting opgenomen om voor zijn personeelsleden een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid en rechtsbijstand af te sluiten (of, als er geen verzekering werd afgesloten, de kosten te dragen die het personeelslid daardoor zelf moet maken). De polis moet voor de personeelsleden vlot raadpleegbaar zijn. Als het personeelslid zelf tegen derden een vordering instelt tot schadevergoeding voor fysieke of materiële schade (of de morele schade die daaruit voortvloeit) die is opgelopen in of ten gevolge van de uitoefening van zijn ambt, heeft het recht op juridische bijstand vanwege zijn werkgever. De verplichtingen golden tot nog toe niet voor het personeel van de pedagogische begeleidingsdienst. Dat verandert vanaf 1 september 2015.

PERSONEEL

- **OVERNAME INSTELLINGEN:** Tot nog toe stond in het decreet rechtspositie enkel een regeling voor het personeel bij de overname door het GO! van een instelling **van het gesubsidieerd onderwijs** (naast een regeling bij de overheveling van vestigingsplaatsen of filialen, bij de samensmelting van filialen of de overheveling van een HBO₅- of SLO-opleiding). Een regeling voor het personeel bij de overname van een instelling van het GO! **door een andere scholengroep** was er vooralsnog niet. Die komt er nu wel, vanaf 1 september 2015, met een maximale garantie voor de rechten van de personeelsleden in de betrokken instelling.
- **TADD:** Tot nog toe geldt het recht op TADD voor het ambt waarvoor het personeelslid de vereiste anciënniteit heeft opgebouwd en waarvoor het **uiterlijk op 31 augustus** het vereiste of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs bezit. Omdat de ingangsdatum voor wijzigingen aan de bekwaamheidsbewijzen traditioneel op 1 september wordt gelegd, moeten personeelsleden een jaar wachten voor ze van die wijzigingen gebruik kunnen maken bij het uitoefenen van hun TADD-rechten. Daarom wordt *31 augustus* vervangen door **1 september**. De wijziging gaat in op 1 juni 2015 (geldt dus al voor het volgende schooljaar).
- **LANGDURIG VERLOF VOOR VERMINDERDE PRESTATIES WEGENS MEDISCHE REDENEN:** Het personeelslid met langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen (*langdurig VVPmed*) kan geen bijkomende tijdelijke aanstelling krijgen (ook geen TADD-rechten laten gelden bóven het volume waarin het tijdelijk was aangesteld op de vooravond van het verlof) en kan zijn vaste benoeming maar uitbreiden tot het volume waarvoor het zijn werk heeft hervat. Na 24 maanden worden de uren waarvoor *langdurig VVPmed* werd opgenomen, vacant; het personeelslid blijft ook daarna in de administratieve en geldelijke toestand die verbonden is met zijn verlof. De maatregel werd al toegelicht in *Op Stapel 2014-10* van 24 juni 2014, waarin de principes van het *langdurig VVPmed* omstandig werden uiteengezet.

De maatregelen treden in werking op 1 september 2015.

- **INTERNATEN MET PERMANENTE OPENSTELLING (IPO):** De vier opvangcentra van het GO! worden vanaf 1 september 2015 omgevormd en opgenomen in acht internaten (de vier bestaande en vier nieuwe) met permanente openstelling voor in totaal 265 bedden. Er komt een benoemingsstop (met uitzonderingen) vanaf 1 september 2016 en het personeel dat titularis is van een betrekking, wordt herplaatst (*Op Stapel 2014-07* van 16 april 2014 en *Op Stapel 2014-12* van 9 juli 2014). Op de benoemingsstop komt nu een bijkomende uitzondering: personeelsleden die vóór 1 september 2015 zijn toegelaten tot de proeftijd in het bevorderingsambt van hoofdopvoeder, kunnen nog worden benoemd (het maakt daarbij niet uit dat zij hun proeftijd eventueel beëindigen in een ander IPO (het IPO waar ze zullen worden benoemd) dan het opvangcentrum/IPO waar ze hem zijn begonnen).

Personeelsleden die uiterlijk op 1 september 2015 in een opvangcentrum een recht op TADD verwerven, maar niet kunnen worden herplaatst (omdat ze geen titularis van een betrekking zijn) – ook voor hen was in een uitzondering voorzien op de benoemingsstop – kunnen hun TADD-recht doen gelden in één van de vier nieuwe IPO's, bovenop het IPO waar ze hun rechten hebben opgebouwd. Eens ze als TADD'er in één van de vier nieuwe zijn aangesteld, vervalt hun recht in de drie andere. Het (bijkomend) recht geldt gedurende vijf jaar vanaf 1 september 2015 (eens het personeelslid in een van de betrokken IPO's als TADD'er werd aangesteld, is artikel 21, § 6, c.q. 21bis, § 6 van het decreet rechtspositie van toepassing).

MENGELWERK

- **DATAWAREHOUSE:** Er wordt een kader gecreëerd voor de uitbouw en het beheer van een centrale databank over onderwijs en vorming (*Datawarehouse Onderwijs en Vorming*). Doel van de databank: het ondersteunen van de voorbereiding en evaluatie van het beleid; het ondersteunen van het beleidsvoerend vermogen en de interne en externe kwaliteitszorg van de onderwijsinstellingen; het aanleveren van data voor beleidsmatig wetenschappelijk onderzoek en het beantwoorden van vragen van derden om informatie. De gegevens worden aangeleverd door de entiteiten van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming en door de Onderwijsinspectie. De Vlaamse Toezichtscommissie controleert of de regelgeving op de verwerking van persoonsgegevens wordt nageleefd.

De maatregelen treden in werking op 1 september 2015.

- **REGIONALE TECHNOLOGISCHE CENTRA:** Er wijzigt wat aan de duur van de beheersovereenkomsten – nu: standaard vijfkalenderjaren. Dat wordt voortaan: **maximum** vijf schooljaren. De lopende overeenkomsten worden vroegtijdig beëindigd op 31 augustus 2015.

Het forfaitaire gedeelte van de werkingstoelagen wordt teruggebracht tot 125 000 € vanaf 2016 (100 000 € voor 2015; tot nog toe bedroeg het 200 000 € per jaar; er is ook nog een variabel deel, dat wordt berekend op basis van het aantal tegelmatige leerlingen in het werkingsgebied van het RTC op 1 februari van het vorige kalenderjaar in de derde graad van het voltijds gewoon technisch en beroepssecundair onderwijs, in het buitengewoon secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd). De middelen worden uitbetaald in oktober en februari (telkens 80% van het aandeel voor de periode 1 september tot 31 december, respectievelijk 1 januari tot 31 augustus) en na goedkeuring van het werkings- en activiteitenverslag over het betrokken schooljaar (20%).

De maatregelen hebben uitwerking vanaf 1 januari 2015.

- **OUDERKOEPELS:** De looptijd van de huidige beheersovereenkomst 2012-2014 wordt met een jaar verlengd, tot 31 december 2015. De ouderkoepelverenigingen (voor het GO!: GO! ouders vzw) leggen voor 2015 een werkingsprogramma voor aan de Vlaamse Regering (de doelstellingen en het werkingsprogramma 2015 vormen een addendum bij de beheersovereenkomst 2012-2014). De ouderkoepels zullen over 2015 ook een jaarverslag moeten opstellen. Voor de verdeling van de middelen tussen de ouderkoepels in 2015 worden de leerlingen geteld op 3 februari 2014.

oOo

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat gedeeltelijk akkoord met het voorontwerp.

Het GO! waardeert dat het voorontwerp omzeggens enkel bepalingen bevat van technische aard die noodzakelijk of zeer wenselijk zijn voor de start van het nieuwe schooljaar. Zo hoort het ook voor een verzameldecreet. Beleidsthema's vergen een grondig debat en maken vaak tijdens de advies- en onderhandelingsfase een heus rijpingsproces door. Daar is bij de bespreking van een verzameldecreet zelden tijd voor en, gezien het aantal en het disparate karakter van de te behandelen thema's in een verzameldecreet, ontbreekt soms ook de nodige focus om de draagwijdte van beleidskeuzes volledig in te schatten.

Toch zijn er ook deze keer, gaandeweg de onderhandelingen, hier en daar, al dan niet expliciet, beleidskeuzes in de tekst geslopen. **Met een aantal van die keuzes is het GO! het niét eens:**

- tijdens besparingsrondes wordt aan elk beleidsdomein gevraagd zich te bezinnen over zijn kernopdracht: als er dan toch gesnoeid moet worden, dat het liefst in tussenstructuren waarvan de meerwaarde over de jaren heen (het landschap verandert nu eenmaal) ter discussie is komen te staan, die op het werkveld aanleiding geven tot (als niet productief ervaren) planlast en die soms zware overheadkosten veroorzaken. Maar het mag geen voorwendsel worden om, onderduims, beleidskeuzes door te drukken die met de terechte vraag niets te maken hebben en te schrappen in structuren die helemaal niet om een van bovenvermelde redenen ter discussie staan;
- de Regionale Technologische Centra faciliteren synergie en bewerkstelligen efficiëntiewinst voor het gebruik van infrastructuur in het technisch en beroepsonderwijs. Weinigen stellen het bestaan en de werking van de RTC's ter discussie. De RTC's moeten dan natuurlijk wel hun relevantie behouden. Het is de vraag of ze dat zullen kunnen, als drastisch in hun middelen wordt gesneden. Dat de overheid met de RTC's niet langer overeenkomsten voor vijf jaar moet afsluiten, doet het ergste vrezen. Kortdurende overeenkomsten ondergraven het lange(re)termijnperspectief. Wie de RTC's niét goedgezind is, krijgt alvast vaker de kans, en op termijn (gezien het verloren gaan van middelen en perspectief) misschien ook meer argumenten, om het bestaan van de RTC's in vraag te stellen;
- de decretale stuurgroep in het volwassenenonderwijs was de sluitsteen voor de samenwerking met betrekking tot de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs. Ook hier zijn er geen evaluaties of onderzoeken die de werking van de stuurgroep in vraag hebben gesteld. De stuurgroep is 'herkenbaar' voor de overheid en het veld. Het is ook geen tussenstructuur die zware overheadkosten veroorzaakt. Waarom de stuurgroep als sturend instrument moest verdwijnen, is voor het GO! een raadsel. Dat geldt ook voor de schrapping van samenwerking op het vlak van *e-learning en gecombineerd onderwijs* en *geletterdheid* uit de decretaal verankerde samenwerking. In deze ontgoochelt de houding van enkele partners het GO! enigszins. Zij waren blijkbaar een ander mening toegedaan. De absolute nood aan samenwerking – ook op dié terreinen (naast andere overigens) – wordt vaak hartstochtelijk beleden, maar een formeel engagement ligt blijkbaar moeilijk...;
- de herijking van de opdrachten en de herverdeling van de middelen van de vzw Voorrangsbeleid Brussel lijkt vooral boekhoudkundig gemotiveerd. Precies de helft van de middelen wordt onder de begeleidingsdiensten verdeeld. De andere helft gaat naar het *Onderwijscentrum Brussel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie*. Daarna restte alleen nog de opdeling van de herijkte opdrachten in qua *workload* vergelijkbare pakketten. Het GO! en de koepels lieten nochtans eensgezind optekenen dat *het verbreden en verdiepen van het taalvaardigheidsonderwijs van het Nederlands en het*

talenbeleid (opdracht die wordt toegewezen aan het OCB) in het verlengde ligt van taken die de begeleidingsdiensten nu al opnemen en dat (minstens) die opdracht en de bijhorende middelen (dus) ook aan de pedagogische begeleidingsdiensten moesten worden gegeven. Geen enkele partij rond de onderhandelingstafel heeft dat weerlegd of zelfs tegengesproken...;

- dat de mogelijkheid waarin de overheid wou voorzien om samenwerkingsverbanden in het HBO₅ toe te staan een bestaande opleiding te organiseren op een bijkomende vestigingsplaats (buiten een *toets nieuwe opleiding* of naar aanleiding van een aanvraag tot accreditatie om), werd afgevoerd na een veto van het hoger onderwijs, is jammer. De argumentatie dat het voorstel niet te verzoenen is met de algemene uitbreidingsstop in het hoger onderwijs, is flauw. Het onderwijslandschap van de hogescholen en universiteiten, met hun (groot)stedelijke concentratie van een aanbod voor generatiestudenten, is op geen enkele manier te vergelijken met het landschap in het volwassenenonderwijs: een kleinschalig, laagdrempelig georganiseerd aanbod voor een zeer gedifferentieerd cursistenpubliek. Dat de overheid het beperkte voorstel om dan toch tenminste de verplaatsing van vestigingsplaatsen, zonder nieuwe programmaties, mogelijk te maken, niét meer in overweging wou nemen, begrijpt het GO! niet.